

DOI: 10.31866/2410-1311.45.2025.325033

УДК 78:005.8:7.079]:930

МУЗИЧНИЙ ПРОЄКТ ЯК СКЛАДНИК ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ: ІСТОРІОГРАФІЯ ПИТАННЯ

Михайло Харченко

Здобувач вищої освіти ОС «доктор філософії»,

спеціальність 034 «Культурологія»,

Київський національний університет

культури і мистецтв,

Київ, Україна

ORCID ID: 0009-0003-8337-412X

e-mail: mishaxarhenko28@gmail.com

Для цитування:

Харченко, М. (2025). Музичний проєкт як складник фестивального руху: історіографія питання.

Issues in Cultural Studies, 45, 63–75. doi: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.45.2025.325033>

Мета статті — здійснити історіографічний аналіз проблематики музичного проєкту як складника фестивального руху і ширше — як музичної індустрії в українському науковому дискурсі перших десятиліть XXI ст., окреслити перспективи подальшого культурологічного осмислення цього явища масової культури. *Результати дослідження*. Виявлено та систематизовано теоретичні здобутки щодо вивчення сутності проєктів, зокрема у сфері культури (І. Андрощук, Л. Комарніцька, Л. Обух та ін.), соціокультурного проєктування (Т. Калита, Т. Заряжко), безпосередньо музичних проєктів (А. Бондаренко, І. Романів та ін.), музичних фестивалів, почасти ідентифікованих як проєктів (С. Бережник, С. Виткалов, Д. Зубенко й ін.). Констатовано ототожнення процесу проведення фестивалів (концертів) із проєктною діяльністю, що не відповідає дійсності, оскільки проєкт — це результат проєктно-технологічної діяльності, результат оригінального плану, цільове завдання, сукупність дій, процес керування змінами та ін. *Наукова новизна* полягає в узагальненні напрацювань культурологів і мистецтвознавців щодо проєктів, зокрема музичних, з'ясування їхньої сутності, особливостей та практики проведення, констатуванні неправомірного розгляду деяких фестивалів як проєктів, а також в окресленні перспектив подальшого культурологічного осмислення цього явища масової культури. *Висновки*. Констатовано активне дослідження теоретичних і практичних аспектів проєктування у сфері культури. Акцентовано, що наразі проєкт тлумачиться під різними кутами зору, зокрема музичний проєкт розглядається як платформа для обміну досвідом, культурного обміну, майданчик не лише для виступів тощо, а й проведення презентації, експозиції та ін. Звернено увагу на ототожнення процесу проведення фестивалів (концертів) із проєктною діяльністю, що не відповідає дійсності. Акцентовано, що передпроєктна аналітика — це «фундамент» проєкту,

необхідний інструмент його моніторингу та комплексного оцінювання. Її застосування необхідне на всіх етапах життєвого циклу проекту.

■ **Ключові слова:** проєкт; музичний проєкт; музичний фестиваль; фестивальний рух; музична індустрія

■ Вступ

Музичний проєкт є одним із різновидів культурно-мистецьких проєктів, мета якого — створення нового якісного музичного продукту. Переважна більшість проєктів у сфері музичної — це концерти і фестивалі, які є надзвичайно дієвим інструментом загальнонаціонального та регіонального розвитку культури і мистецтва. Успішна активізація в світі, зокрема в Україні, музичних проєктів, спонукає до їхнього ретельного вивчення.

■ Мета статті

Мета статті — здійснити історіографічний аналіз проблематики музичного проєкту як складника фестивального руху і ширше — як музичної індустрії в українському науковому дискурсі перших десятиліть ХХІ ст., окреслити перспективи подальшого культурологічного осмислення цього явища масової культури.

■ Результати дослідження

Проєкти у сфері культури і мистецтв досліджують науковці різних галузей — культурологи, мистецтвознавці, бібліотекознавці, філософи, соціологи, економісти й ін. Найперше, на що звертають увагу культурологи та мистецтвознавці, — це відсутність одностайного й однозначного трактування терміна «проєкт». Утім, у якості засадничих дослідники пропонують різні позиції і підходи. Наприклад, І. Андрощук (2018) вважає проєкт «як результат проєктно-технологічної діяльності; як результат реалізації освітньої мети або вирішення життєвої проблеми; певне цільове завдання, на яке були спрямовані зусилля особистості» (с. 211). Натомість Л. Обух (2019) звертається до ідей Гіпа Гагоорта, «відомого у світі голландського професора, якому належить першість у становленні менеджменту мистецтва та культури як наукової дисципліни», котрий розуміє проєкт «як метод демонстрації мистецьких і культурних форм у динаміці стратегічного процесу й мотиву» (с. 92). Сама ж дослідниця так описує сутнісні ознаки проєкту: «проєкт — це керування змінами, а його результат — непередбачуваний та завжди унікальний, хоч і складається з відомих заздалегідь процесів» (с. 93). Характеризуючи наявну класифікацію проєктів у сфері культури й констатує умовність цього поділу, науковиця особливо виокремлює музичний проєкт. Обґрунтуванню цього аспекту дослідниця присвятила працю «Концептуалізація поняття “музичний проєкт академічного мистецтва”» (Обух, 2019), де виокремлює й осмислює теоретичні та практичні аспекти проєктування у сфері академічного музичного мистецтва. Підсумовуючи попередні теоретичні напрацювання, Л. Обух (2019) подає авторське визначення концепту «музичний проєкт академічного мистецтва»: «це — неповторюване поетапне організування резонансних заходів академічного музичного мистецтва загальнонаціонального

чи локального (місцевого) масштабу як виду комунікаційної програми у системі стратегічного процесу функціонального менеджменту з метою залучення його в якості механізму позитивної соціальної дії» (с. 97).

У контексті мистецької практики М. Поплавський (2019) визначає проєкт як «не лише результат оригінального плану, а як унікальну сукупність скоординованих дій, спрямованих на досягнення конкретної культуротворчої, естетико-художньої мети» (с. 253). Своєю чергою, Л. Комарніцька (2024) розглядає проєкт у сфері культури не просто як «комплекс дій чи зусиль чи результат діяльності», а як безпосередню діяльність, «яка заохочує творчу активність працівників і сприяє розвитку культури» (с. 63). Вивчаючи проєктну діяльність у сфері української культури як форму транслявання цінностей сталого розвитку, авторка докладно розглядає не лише термін «проєкт», а й поняття «проєктна діяльність». Різновидами проєктів у сфері культури дослідниця вважає «соціально-культурний (соціокультурний), культурний, культурно-мистецький, мистецький» (с. 62). Аналізуючи грантово-проєктну активність у сфері української культури, О. Комарніцька частково висвітлює і здійснення деяких музичних проєктів, зокрема, за підтримки Українського культурного фонду (УКФ).

Більш докладно музичні проєкти, підтримані УКФ у період 2018–2021 років, досліджено в праці А. Бондаренка (2024) «Підтримані Українським культурним фондом музичні проєкти як чинник розвитку національної культури». Автор дійшов висновку: «попри те, що фінансування державою музичних проєктів УКФ є приблизно у 20–30 разів меншим, ніж сукупне фінансування національних музичних мистецьких колективів, окремі проєкти, підтримані УКФ, стали яскравою подією мистецького життя України» (с. 61). Вчений акцентує увагу на два із 80-ти музичних проєктів, підтриманих УКФ, — «відеокаталог українських народних пісень у їх автентичному виконанні “Поліфонія” та альбом гурту “ДахаБраха” “Шлях”, в основі якого також народні пісні» (с. 61). Згідно з дослідженням автора, «більшість фінансованих УКФ проєктів спрямовано на проведення концертів, конкурсів, вистав, фестивалів, з яких близько половини були пов’язані з українським традиційним мистецтвом, а інша не мала такої прив’язки» (с. 61–62).

Проєкти бандурного мистецтва в діяльності Українського культурного фонду аналізує І. Романів (2023). Зокрема, автор описує такі проєкти, як: проєкт-переможець міжнародної співпраці «Міжнародний форум бандуристів з нагоди 100-річчя Київської капели бандуристів» (2018), який став ефективною платформою «обміну досвідом між фахівцями з бандурного й хорового мистецтва України та США, що охоплювала освітню, науково-дослідницьку та мистецьку площини» (с. 163); фестиваль *Vandura Music Days*, що відбувся в межах проєкту за підтримки УКФ «Модерна бандура: створення бренду та шляхи розвитку» (2018) («у програмі були представлені музичні експерименти з народними інструментами різних історичних періодів, інтерактивна експозиція рідкісних бандур, презентація електробандури») (с. 163); міжнародний фестиваль *Lviv Bandur Fest* — проєкт, що «ставив за мету розвиток бренду сучасної бандури в Україні, всебічну підтримку молодих митців, культурний діалог між регіонами, розвиток освітніх ініціатив у галузі бандури, а також сприяння у залученні сучасних цифрових технологій» та ін. (с. 163).

Конкретні приклади проєктів, присвячених визначним подіям і ювілейним датам, презентації музичної продукції та ін., наводить Л. Обух (2019). На думку дослідниці, «створення проєкту академічної музики передбачає такі його види: організація фестивалю чи конкурсу (міжнародний, всеукраїнський, регіональний), серія тематичних концертів (присвячені визначним подіям, датам, ювілеям відомих музикантів чи культурно-мистецьких діячів тощо), майстер-класи, бенефіси, презентації музичної продукції» (с. 94). Утім, авторка більшу увагу звертає на менеджмент проєктування, вважаючи, що «реалії сучасного економічного світу мотивують опановувати технології з основ менеджменту та використовувати музику як промо-продукт» (с. 89). Вона зазначає, що «музичний, як і будь-який інший мистецький проєкт, передбачає використання продуктів соціокультурної діяльності та залучення відповідних універсальних методик (Event-менеджмент, PR-служба), які сприяють ефективному менеджменту» (с. 89).

Проєктування як «процес, що здійснюється в межах проєктно-перетворювальної діяльності і відображає ставлення суб'єкта проєктування до оточуючого середовища й відтворюється в об'єктах проєктування», пропонує розглядати І. Андрощук (2018, с. 211). Різні підходи до визначення поняття «соціально-культурне проєктування» розглянуто в статті Т. Калити і Т. Заряжко (2019) «Застосування проєктної діяльності у сфері культури». Авторки здійснили прикладний культурологічний аналіз проєктної діяльності у сфері культури, результатів діяльності організацій, які проводять конкурси, наголошуючи при цьому, що «значна кількість проєктів є культурно-дозвіллевими» (с. 138), частина яких «зорієнтована на музичний напрям» (с. 144).

Висвітлючи головні тенденції цифровізації музичної індустрії, М. Поплавський і Ю. Трач (2022) окреслили не лише перспективи її подальшого розвитку, а й вплив новітніх технологій на музичні проєкти, зокрема, розглянули «новий феномен цифрової культури — VR-концерти» (с. 35). Автори стверджують, що «технології докорінно змінюють музичну індустрію» (с. 36). На цій обставині наголошують і В. Козлін та В. Грищенко (2023), досліджуючи процес «створення музичних проєктів у секвенсорі GUITAR PRO 7.5». Автори стверджують, що в умовах стрімкого інформаційного й технологічного процесу, «все більше з'являється різних методик і технологій створення та аранжування музичних композицій за допомогою комп'ютера» (с. 89). Засади функціонування музичної індустрії в Україні вивчає й І. Пархоменко (2023), яка звертає увагу і на засади «культурологічні — ціннісний вимір існуючої моделі виробництва і споживання музичного продукту в Україні» (с. 88).

Чимала кількість праць культурологів і мистецтвознавців присвячена безпосередньому розглядові музичних проєктів. Так, за їхнім спостереженням, майданчиком для презентації нових музичних проєктів все більше стають музичні фестивалі, оскільки переважна кількість музичних проєктів, представлених для отримання гранту від УКФ та інших організацій, — це саме музичні фестивалі. Питання фестивального руху в Україні висвітлюються у працях С. Бережника, С. Виткалова, Д. Зубенко, С. Зуєва, К. Давидовського, Ю. Ометюх, В. Романчишина, М. Шведа та ін. Зокрема, С. Виткалов (2014; 2016) на прикладі регіональних фестивалів (насамперед Рівненщини) досліджує фестивальний рух

як культурний феномен сучасності, складник культурно-мистецького простору, розглядаючи і фестивалі пісенно-музичного мистецтва. Д. Зубенко (2011), аналізуючи поняття про фестиваль, історичні витoki сучасних фестивалів та їхню класифікацію, виокремлює серед мистецьких фестивалів і музичні, наводить приклади перших музичних фестивалів від здобуття незалежності України, звертаючи увагу на фестивалі-конкурси. Фестиваль як феномен культури розглядає Н. Кучина (2019). С. Бережник (2020; Berezhnyk, 2016) визначає функції музичних фестивалів у культуротворчих процесах креативної індустрії, аналізує творчі здобутки сучасних музичних гуртів у фестивальному русі України. Х. Вархоляк і Ю. Миронов (2020) характеризують музичні фестивалі як об'єкти туристичної привабливості.

Музичні фестивалі як явище міської культури розглядає С. Зуєв (2007a; 2007b). Автор зауважує:

Сучасні музичні фестивалі — це не тільки „змістовний відпочинок”, який дає можливість з одного боку слухачам розширити свій кругозір, отримати величезне естетичне задоволення, але й можливість продемонструвати митцям свої здобутки. Це своєрідне свято музики, яке є цілим „світом у собі”. Інфраструктура сучасних форумів складна й включає до себе відразу декілька напрямів творчої діяльності. ... Паралельно в межах фестивалів створюються проєкти-супутники: конкурси молодих виконавців, міні-фестивалі, творчі товариства тощо. (2007b, с. 177)

Тенденціям розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні з початку незалежності до 2005 року присвятив дисертаційну роботу М. Швед (2006), здійснивши аналіз таких музичних фестивалів, як «Київ Музик Фест», «Контрасти», «Два дні і дві ночі», «Форум музики молодих» та ін. Автор зазначає, що

міжнародний фестиваль сучасної музики акумулює в собі всі сегменти структури сьогоденного музичного життя (композиторів, спеціалізованих виконавців, критиків, менеджерів), створюючи тісну творчу взаємодію, результатом якої стає творення нового мистецького продукту. У цьому сенсі фестивалі сучасної музики справедливо називають творчою лабораторією, в якій відбувається процес утворення нових течій та напрямів. Саме на тлі загального контексту новинок часто можна помітити кілька шедеврів, яким судилося згодом потрапити до музичної класики. (Швед, 2006, с. 3–4)

Фольклорні фестивалі аматорського мистецтва в контексті розвитку духовної культури України розглядає А. Семенюк (2005). І. Бермес (2015) звертає увагу на організаційні засади музичного фестивального руху в Україні. К. Федосенко (2021) досліджує специфіку розвитку фестивального руху в контексті музичної культури України першої чверті ХХІ ст. Основні тенденції розвитку джазово-фестивального руху в Україні періоду незалежності розглядає З. Рось (2015). «Розважальні» проєкти, такі як художні виставки та концерти, висвітлюються у статті Е. Триколенко та Ф.-Й. Стронька «Виставкові та концертні проєкти як важлива складова патріотичного виховання суспільства під час війни» (2024).

Окремі праці присвячені безпосередньо розглядові конкретних музичних фестивалів. Зокрема, К. Остапович (2023) аналізує перший музичний фестиваль «Червона рута» в контексті процесів розвитку пісенно-естрадної культури України. Праця О. Берегової (2018) присвячена міжнародному фестивалю «Київ Музик Фест» як сучасному формату презентації національних музичних культур. В. Громченко (2023) розглядає творчі проекти фестивалю «Музика без меж», виявляє специфіку музично-художніх програм цих творчих проектів під кутом зору музичного мистецтва. Музичному фестивальному руху присвячено праці К. Давидовського (2010; 2011а; 2011b), зокрема, таким мистецьким проектам, як міжнародний фестиваль «Київські літні музичні вечори», «Віртуози планети» та ін. Ю. Ометюх (2021), розглядаючи музично-мистецькі фестивалі Львова початку XXI ст. у структурно-системному плані, здійснює спробу комплексної структуризації локального музично-фестивального руху на підставі ключових характеристик мистецьких подій. Авторка зазначає, що «будучи містом з потужними традиціями академічного виконавства, поліконфесійним і полікультурним осередком, а також значним туристичним центром, Львів став локацією численних фестивальних акцій, серед яких музичним відводиться ледве частка» (с. 76).

Варто виокремити працю В. Романчишина (2024) «Особливості функціонування музичних фестивалів в умовах війни», в якій автор дослідив музичні фестивалі в умовах повномасштабної російсько-української війни, окреслив здобутки, визначив проблеми, з'ясував доцільність функціонування фестивалів у небезпечний час. У праці звернено увагу на музичні проекти — переможці грантової програми УКФ. Автор зазначає, що «попри те, що в Україні понад два роки триває війна, фестивальне життя не припинилося, а продовжує існувати», «тема війни, спротиву, героїзму захисників і стійкості цивільного населення була ключовою в усіх, без винятку, заходах» (с. 249). В. Романчишин (2024) визначає також чинники, які підтверджують, що «організація і проведення музичних фестивалів під час важких випробувань, яким є, насамперед, війна, відіграють важливу роль у культурному, соціальному, психологічному аспектах» (с. 249).

Отже, щодо дослідження безпосередньо музичних проектів, то лише в деяких працях, присвячених музичному фестивальному руху, частково розглядаються і фестивалі як музичні проекти.

Висновки

Усупереч відсутності одностайності в тлумаченні терміна «проект», з'ясуванні його сутнісних ознак і різновидів, що пов'язано із широтою означення ним різних явищ («китайський» проект) і подій (фестиваль), культурологами і мистецтвознавцями активно досліджуються не лише теоретичні, а й практичні аспекти проектування у сфері культури. Проект визначається як результат проектно-технологічної діяльності, результат оригінального плану, цільове завдання, сукупність дій, процес керування змінами та ін.

Музичний проект, як один із різновидів культурно-мистецьких проектів, є предметом вивчення в численних працях, у яких дослідники констатують його результат — проведення концертів, фестивалів та ін., під час яких відбуваються не лише виступи музикантів, співаків та ін., а й презентації, експозиції, що ро-

бить музичні фестивалі платформами для обміну досвідом, культурного обміну тощо. Відзначається ототожнення процесу проведення фестивалів (концертів) із проектною діяльністю, що не відповідає дійсності. Чимала кількість наукових розвідок присвячена розглядові конкретних прикладів музичних проєктів, утім, майже без уваги залишені питання проектної (передпроектної) аналітики, призначеної для складання бачення проєкту, аналізу цільової аудиторії, потреб соціокультурної сфери, і, зрештою, розроблення самого проєкту — його цілей, етапів, ресурсів (у т. ч. людських), очікуваних результатів. Передпроектна аналітика — це «фундамент» проєкту, необхідний інструмент його моніторингу та комплексного оцінювання. Її застосування потрібне на всіх етапах життєвого циклу проєкту, а результати використовуються для ухвалення рішень, забезпечення відповідності фактичної ефективності його розрахунковій ефективності. Цей аспект функціонування проєктів у сфері культури (у т. ч. музичних) становить предмет подальшого дослідження, що дасть змогу значно розширити уявлення про проектну діяльність у сфері культури, її сутність, принципи здійснення та ін.

■ Список посилань

- Андрощук, І. (2018). Проектна культура: сутність та особливості. *Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент*, 13, 207–220. <https://zbirnik.mixmd.edu.ua/index.php/artedu/article/view/177/66>
- Берегова, О. М. (2018). Міжнародний фестиваль «Київ Музик Фест» як сучасний формат презентації національних музичних культур: польські імпрези. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 3, 201–208. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2018.147397>
- Бережник, С. (2020). Функції музичних фестивалів у культуротворчих процесах креативної індустрії. В *Topical issues of the development of modern science* [Матеріали конференції] (с. 271–276). Publishing House «ACCENT».
- Бермес, І. (2015). Організаційні засади музичного фестивального руху в Україні. *Культурологічна думка*, 8(1), 150–155. https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD8_Bermes.pdf
- Бондаренко, А. (2024). Підтримані Українським культурним фондом музичні проєкти як чинник розвитку національної культури. *Питання культурології*, 44, 54–65. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.44.2024.318706>
- Вархоляк, Х. В., & Миронов, Ю. Б. (2020, 15 квітня). Музичні фестивалі як об'єкти туристичної привабливості Львівської області. В *Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України* [Матеріали конференції] (Т. 1, с. 38–41). Одеський національний економічний університет.
- Виткалов, С. (2014). *Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні колективи та організатори культурно-мистецького життя краю*. Дятлик М.
- Виткалов, С. (2016). Фестивальний рух як культурний феномен сучасності: аналіз регіонального вектора. *Культура України. Серія: Культурологія*, 52, 182–190. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura52/22.pdf
- Громченко, В. В. (2023). Творчі проєкти фестивалю «Музика без меж» як репертуарні новації сучасного музичного мистецтва. *Музикознавча думка Дніпропетровщини*, 24, 3–13. <https://doi.org/10.33287/222301>

- Давидовський, К. (2010). Мистецькі проекти – Міжнародний фестиваль «Київські літні музичні вечори» та «Міжнародна літня музична академія» – у культурно-мистецькому середовищі Києва 2000–2010 рр. *Актуальні питання культурології*, 10(2), 144–148.
- Давидовський, К. (2011а). Міжнародний фестивальний рух у формуванні культурно-мистецького середовища України (на прикладі міжнародних музичних фестивалів «Київські літні музичні вечори» та «Віртуози планети»). *Культурологічна думка*, 3, 94–100.
- Давидовський, К. (2011b). Соціокультурні виміри міжнародного фестивального руху: за результатами IV Міжнародного музичного фестивалю «Віртуози планети». *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*, 26, 257–265.
- Зубенко, Д. В. (2011). Розвиток фестивального руху в сучасній Україні. *Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право*, 4(12), 110–114.
- Зуєв, С. П. (2007а). Музичні фестивалі як явище міської культури. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*, 32, 51–54.
- Зуєв, С. П. (2007b). *Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова)* [Дисертація кандидата мистецтвознавства, Харківська державна академія культури].
- Калита, Т. В., & Заряжко, Т. В. (2019). Застосування проектної діяльності у сфері культури. *Культура України. Серія: Культурологія*, 64, 138–149.
- Козлін, В. Й., & Грищенко, В. І. (2023). Музичні проекти в секвенсорі GUITAR PRO 7.5. *Мистецтвознавчі записки*, 44, 88–100.
- Комарніцька, О. В. (2024). *Проектна діяльність у сфері української культури: трансляція цінностей сталого розвитку* [Дисертація кандидата культурології, Київський національний університет культури і мистецтв].
- Кучина, Н. І. (2019). Фестиваль як феномен культури. *Культура України*, 65, 57–68. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.065.05>
- Обух, Л. (2019). Концептуалізація поняття «Музичний проект академічного мистецтва». *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 125, 89–103. <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2019.125.189050>
- Ометюх, Ю. (2021). Музично-мистецькі фестивалі Львова початку XXI століття: структурно-системний аналіз. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 43(2), 74–80. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-2-12>
- Остапович, К. В. (2023). Перший фестиваль «Червона рута» в контексті процесів розвитку пісенно-естрадної культури України. *Музичне мистецтво і культура*, 38, 57–69. <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2023-38-5>
- Пархоменко, І. (2023). Функціонування музичної індустрії в сучасній Україні: від концерту до одиниці авторського права. *Українські культурологічні студії*, 1(12), 88–93. [https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1\(12\).19](https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1(12).19)
- Поплавський, М. М. (2019). Мистецький проект: дискурс художньої культури початку нового тисячоліття (у точці перетину – crossover point). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 1, 248–254.
- Поплавський, М. М., & Трач, Ю. В. (2022). Цифровізація музичної індустрії: тенденції і перспективи. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 2, 30–39.

- Романів, І. І. (2023, 18 травня). Проекти бандурного мистецтва в діяльності Українського культурного фонду. В *Новітні дослідження культури і мистецтва: пошуки, проблеми, перспективи* [Матеріали конференції] (с. 163–164). Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв.
- Романчишин, В. Г. (2024). Особливості функціонування музичних фестивалів в умовах війни. *Науковий вісник Київського національного університету театру кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*, 34, 242–252. <https://doi.org/10.34026/1997-4264.34.2024.305734>
- Рось, З. (2015). Основні тенденції розвитку джазово-фестивального руху в Україні періоду незалежності (1991–2012 роки). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство*, 1, 82–88.
- Семенюк, А. В. (2005, 22–23 грудня). Фольклорні фестивалі аматорського мистецтва в контексті розвитку духовної культури України. В *Духовна культура як домінанта українського життєтворення* [Матеріали конференції] (Ч. 2, с. 130–134). Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв.
- Триколенко, Е., & Стронько, Ф.-Й. (2024). Виставкові та концертні проекти як важлива складова патріотичного виховання суспільства під час війни. *Молодий вчений*, 6(130), 32–36. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-15>
- Федосенко, К. М. (2021). Специфіка розвитку фестивального руху в контексті музичної культури України XXI століття. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія*, 21, 66–74. <https://visnyk-culturology.mdu.in.ua/ARHIV-uk/21/10.pdf>
- Швед, М. Б. (2006). *Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990-2005 рр.)* [Автореферат дисертації кандидата мистецтвознавства, Львівська державна музична академія імені М. В. Лисенка].
- Berezhnyk, S. (2016). Modern music bands in the festival movement of Ukraine. *Bulletin of KNUKiM. Series in Arts*, 34, 5–9. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.34.2016.158192>

References

- Androshchuk, I. (2018). Proektna kultura: sutnist ta osoblyvosti [Project culture: its essence and features]. *Art Education: Content, Technologies, Management*, 13, 207–220. <https://zbornik.mixmd.edu.ua/index.php/artedu/article/view/177/66> [in Ukrainian].
- Berehova, O. M. (2018). Mizhnarodnyi festyval "Kyiv Muzyk Fest" yak suchasnyi format prezentatsii natsionalnykh muzychnykh kultur: polski imprezy [International festival "Kyiv Music Fest" as a contemporary format for presentation of national musical cultures: Polish premieres]. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald*, 3, 201–208. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2018.147397> [in Ukrainian].
- Berezhnyk, S. (2016). Modern music bands in the festival movement of Ukraine. *Bulletin of KNUKiM. Series in Arts*, 34, 5–9. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.34.2016.158192> [in English].
- Berezhnyk, S. (2020). Funktsii muzychnykh festyvaliv u kulturotvorchykh protsesakh kreatyvnoi industrii [Functions of music festivals in the cultural processes of the creative industry]. In *Topical issues of the development of modern science* [Topical issues of the

- development of modern science] [Conference proceedings] (pp. 271–276). Publishing House "ACCENT" [in Ukrainian].
- Bermes, I. (2015). Orhanizatsiini zasady muzychnoho festyvalnoho rukhu v Ukraini [Organizational principles of the music festival movement in Ukraine]. *The Culturology ideas*, 8(1), 150–155. https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD8_Bermes.pdf [in Ukrainian].
- Bondarenko, A. (2024). Pidtrymani Ukrainським kulturnym fondom muzychni proiekty yak chynnyk rozvytku natsionalnoi kultury [Supported by the Ukrainian Cultural Foundation Music Projects as a Development Factor of National Culture]. *Issues in Cultural Studies*, 44, 54–65. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.44.2024.318706> [in Ukrainian].
- Davydovskiy, K. (2010). Mystetski proekty - Mizhnarodnyi festyval "Kyivski litni muzychni vechory" ta "Mizhnarodna litnia muzychna akademiia" - u kulturno-mystetskomu seredovyschi Kyieva 2000-2010 rr. [Artistic projects - the International Festival "Kyiv Summer Musical Evenings" and "International Summer Music Academy" - in the cultural and artistic environment of Kyiv 2000-2010]. *Current issues of cultural studies*, 10(2), 144–148 [in Ukrainian].
- Davydovskiy, K. (2011a). Mizhnarodnyi festyvalnyi rukh u formuvanni kulturno-mystetskoho seredovyscha Ukrainy (na prykladi mizhnarodnykh muzychnykh festyvaliv "Kyivski litni muzychni vechory" ta "Virtuozy planety") [The international festival movement in the formation of the cultural and artistic environment of Ukraine (on the example of the international music festivals "Kyiv Summer Musical Evenings" and "Virtuosos of the Planet")]. *The Culturology ideas*, 3, 94–100 [in Ukrainian].
- Davydovskiy, K. (2011b). Sotsiokulturni vymiry mizhnarodnoho festyvalnoho rukhu: za rezultatamy IV Mizhnarodnoho muzychnoho festyvaliu "Virtuozy planety" [Sociocultural dimensions of the international festival movement: based on the results of the IV International Music Festival "Virtuosos of the Planet"]. *Topical problems of History, Theory and practice of Artistic Culture*, 26, 257–265 [in Ukrainian].
- Fedosenko, K. M. (2021). Spetsyfika rozvytku festyvalnoho rukhu v konteksti muzychnoi kultury Ukrainy XXI stolittia [Specific features of festival movement development in ukrainian music culture of the XXI century]. *Bulletin of Mariupol State University. Series: Philosophy, Cultures Studies, Sociology*, 21, 66–74. <https://visnyk-culturology.mdu.in.ua/ARHIV-uk/21/10.pdf> [in Ukrainian].
- Hromchenko, V. V. (2023). Tvorchy proiekty festyvaliu "Muzyka bez mezh" yak repertuarni novatsii suchasnoho muzychnoho mystetstva [Creative projects of the festival "Music without limits" as the repertory novations for the contemporary musical art]. *Musicological Thought of Dnipropetrovsk Region*, 24, 3–13. <https://doi.org/10.33287/222301> [in Ukrainian].
- Kalyta, T. V., & Zariashko, T. V. (2019). Zastosuvannya proektnoi diialnosti u sferi kultury [Application of project activities in culture]. *Culture of Ukraine. Series: Culturology*, 64, 138–149 [in Ukrainian].
- Komarnitska, O. V. (2024). *Proiektna diialnist u sferi ukrainskoi kultury: transliuvannya tsinnosti staloho rozvytku* [Project activity in the sphere of Ukrainian culture: broadcasting the values of sustainable development] [PhD Dissertation, Kyiv National University of Culture and Arts] [in Ukrainian].

- Kozlin, V. Y., & Hryshchenko, V. I. (2023). Muzychni proekty v sekvensori GUITAR PRO 7.5 [Musical Projects in Guitar Pro 7.5 Sequencer]. *Notes on Art Criticism*, 44, 88–100 [in Ukrainian].
- Kuchyna, N. I. (2019). Festyval yak fenomen kultury [Festival as a phenomenon culture]. *Culture of Ukraine*, 65, 57–68. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.065.05> [in Ukrainian].
- Obukh, L. (2019). Kontseptualizatsiia poniattia "Muzychnyi proekt akademichnoho mystetstva" [Conceptualization of the Notion "Musical Project of Academic Art"]. *Scientific herald of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, 125, 89–103. <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2019.125.189050> [in Ukrainian].
- Ometiukh, Yu. (2021). Muzychno-mystetski festyvali Lvova pochatku XXI stolittia: strukturno-systemnyi analiz [Music and art festivals of Lviv at the beginning of the XXI century: structural and system analysis]. *Humanities science current issues*, 43(2), 74–80. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-2-12> [in Ukrainian].
- Ostapovych, K. V. (2023). Pershyi festyval "Chervona ruta" v konteksti protsesiv rozvytku pisenno-estradnoi kultury Ukrainy [The first "Chervona ruta" festival in the context of the development of song and pop culture of Ukraine]. *Music art and culture*, 38, 57–69. <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2023-38-5> [in Ukrainian].
- Parkhomenko, I. (2023). Funktsionuvannia muzychnoi industrii v suchasni ukraini: vid kontsertu do odyntsi avtorskoho prava [The functioning of the music industry in contemporary ukraine: from concert to copyright]. *Ukrainian Cultural Studies*, 1(12), 88–93. [https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1\(12\).19](https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1(12).19) [in Ukrainian].
- Poplavskiy, M. M. (2019). Mystetskyi proekt: dyskurs khudozhnoi kultury pochatku novoho tysiacholittia (u tochtsi peretynu - crossover point) [Art project: the discourse of artistic culture of the beginning of the new millennium (at the intersection - crossover point)]. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald*, 1, 248–254 [in Ukrainian].
- Poplavskiy, M. M., & Trach, Yu. V. (2022). Tsyfrovizatsiia muzychnoi industrii: tendentsii i perspektyvy [Digitalization of the music industry: trends and prospects]. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald*, 2, 30–39 [in Ukrainian].
- Romanchyshyn, V. H. (2024). Osoblyvosti funktsionuvannia muzychnykh festyvaliv v umovakh viiny [Features of functioning of music festivals in the conditions of war]. *Academic Bulletin of Kyiv National Karpenko-Karyi University of Theatre, Cinema and Television*, 34, 242–252. <https://doi.org/10.34026/1997-4264.34.2024.305734> [in Ukrainian].
- Romaniv, I. I. (2023, May 18). Proiekty bandurnoho mystetstva v diialnosti Ukrainського kulturnoho fondu [Bandura art projects in the activities of the Ukrainian Cultural Fund]. In *Novitni doslidzhennia kultury i mystetstva: poshuky, problemy, perspektyvy* [Latest research on culture and art: searches, problems, prospects] [Conference proceedings] (pp. 163–164). National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].
- Ros, Z. (2015). Osnovni tendentsii rozvytku dzhazovo-festyvalnoho rukhu v Ukraini periodu nezalezhnosti (1991-2012 roky) [Main tendencies of the development of jazz-festival movement in Ukraine during its independence (1991-2012 years)]. *Scientific notes of the Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk. Series: Art History*, 1, 82–88 [in Ukrainian].
- Semeniuk, A. V. (2005, December 22–23). Folklorni festyvali amatorskoho mystetstva v konteksti rozvytku dukhovnoi kultury Ukraïny [Folklore festivals of amateur art in the

- context of the development of spiritual culture of Ukraine]. In *Dukhovna kultura yak dominanta ukraïnskoho zhyttietvorennia* [Spiritual culture as a dominant of Ukrainian life-making] [Conference proceedings] (Part 2, pp. 130–134). State Academy of Management Personnel of Culture and Arts [in Ukrainian].
- Shved, M. B. (2006). *Tendentsii rozvytku mizhnarodnykh festyvaliv suchasnoi muzyky v Ukraini na novomu etapi (1990-2005 rr.)* [Trends in the development of international festivals of contemporary music in Ukraine at a new stage (1990-2005)] [Abstract of PhD Dissertation, Lviv National Music Academy named after Mykola Lysenko] [in Ukrainian].
- Trykolenko, E., & Stronko, F.-Y. (2024). Vystavkovi ta kontsertni proekty yak vazhlyva skladova patriotychnoho vykhovannia suspilstva pid chas viiny [Exhibition and concert projects as an important component of patriotic education of society during the war]. *Young Scientist*, 6(130), 32–36. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-15> [in Ukrainian].
- Varkholiak, Kh. V., & Myronov, Yu. B. (2020, April 15). Muzychni festyvali yak obiekty turystychnoi pryvablyvosti Lvivskoi oblasti [Music festivals as objects of tourist attraction of Lviv region]. In *Turystychnyi ta hotelno-restorannyi biznes: svitovy dosvid ta perspektyvy rozvytku dlia Ukrainy* [Tourism and hotel and restaurant business: world experience and development prospects for Ukraine] [Conference proceedings] (Vol. 1, pp. 38–41). Odesa National Economic University [in Ukrainian].
- Vytkalov, S. (2014). *Kulturno-mystetska Ukraina v rehionalnykh vymirakh: myttsi, khudozhni kolektyvy ta orhanizatory kulturno-mystetskoho zhyttia kraiu* [Cultural and artistic Ukraine in regional dimensions: artists, art groups and organizers of cultural and artistic life of the region]. M. Diatlyk [in Ukrainian].
- Vytkalov, S. (2016). Festyvalnyi rukh yak kulturnyi fenomen suchasnosti: analiz rehionalnogo vektora [Festival movement as a cultural phenomenon of our age: an attempt to analyze the regional vector]. *Culture of Ukraine. Series: Culturology*, 52, 182–190. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura52/22.pdf [in Ukrainian].
- Zubenko, D. V. (2011). Rozvytok festyvalnogo rukhu v suchasniï Ukraini [Development of festival movement in contemporary Ukraine]. *National Technical University of Ukraine Journal. Political science. Sociology. Law*, 4(12), 110–114 [in Ukrainian].
- Zuiev, S. P. (2007a). Muzychni festyvali yak yavyshe miskoi kultury [Music festivals as a phenomenon of urban culture]. *Teoretychni Pytannia Kultury, Osvity ta Vykhovannia*, 32, 51–54 [in Ukrainian].
- Zuiev, S. P. (2007b). *Suchasnyi kulturnyi prostir ta semiotyka muzychnoho festyvaliu (na materialakh Kharkova)* [Modern cultural space and semiotics of a music festival (based on materials from Kharkiv)] [PhD Dissertation, Kharkiv State Academy of Culture] [in Ukrainian].

MUSIC PROJECT AS A COMPONENT OF THE FESTIVAL MOVEMENT: HISTORIOGRAPHY OF THE ISSUE

Mykhailo Kharchenko

PhD Student,

speciality 034 "Cultural Studies",

Kyiv National University of Culture and Arts,

Kyiv, Ukraine

ORCID ID: 0009-0003-8337-412X

e-mail: mishaxarhenko28@gmail.com

The aim of the article is to carry out a historiographical analysis of the issue of the music project as a component of the festival movement and, in a broader sense, as a music industry in the Ukrainian scientific discourse of the first decades of the 21st century, as well as to outline the prospects for further culturological understanding of this mass culture phenomenon. *Results.* Theoretical achievements in studying the essence of projects, in particular in the field of culture (I. Androshchuk, L. Komarnitska, L. Obukh, et al.), socio-cultural projecting (T. Kalyta, T. Zaryazhko), directly music projects (A. Bondarenko, I. Romaniv, et al.), music festivals, partially identified as projects (S. Berezhnyk, S. Vytkaľov, D. Zubenko, et al.) are identified and systematised. The study states that the process of holding festivals (concerts) is identified with project activities. This does not correspond to reality, since a project is a result of design and technological activities, a result of certain original plan, a target task, a set of actions, a change management process, etc. *The scientific novelty* grounds on generalising the creativity of culture and art historians connected with projects, including music ones, as well as clarifying their essence, peculiarities and practical realisation, stating the improper consideration of some festivals as projects, and outlining the prospects for further culturological understanding of this mass culture phenomenon. *Conclusions.* The active research of theoretical and practical aspects of projecting in the sphere of culture is noted. It is emphasised that a project is currently interpreted in different visions. In particular, a music project is viewed as a platform for experience and culture exchange, as a platform not only for performances, but also for holding presentations, expositions, etc. Attention is drawn to the identification of the process of holding festivals (concerts) with project activities, which is debased. It is emphasised that pre-project analytics is a "foundation" of some certain project, a necessary tool for its monitoring and comprehensive evaluation. Its application is necessary at all stages of the project life cycle.

Keywords: project; music project; music festival; festival movement; music industry

This is an open access journal, and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0.